

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ APLICATĂ

“ADOLF HAIMOVICI”

Filiera vocațională – Profilul uman – specializarea pedagogie

Etapa locală, 16 februarie 2019

Clasa a XII-a

Subiectul I (7 puncte)

Numim cod o matrice X de ordin 3 care are trei elemente egale cu 1, iar restul egale cu 0.
Dacă, în plus, $\det X \neq 0$, codul se numește supercod.

- Dați un exemplu de cod și un exemplu de supercod;
- Dacă X este un supercod, arătați că pe fiecare linie și pe fiecare coloană există un singur 1;
- Care este numărul codurilor pe care le putem forma?

Barem

a) Exemplu de cod:

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \dots\dots\dots 1p$$

Exemplu de supercod:

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \dots\dots\dots 1p$$

b) Fie X supercod, atunci pe fiecare linie (coloană) există cel puțin un 1
(în caz contrar, o linie (coloană) conține numai zerouri, deci $\det X = 0$).

..... 1p

Dar matricea are trei elemente egale cu 1.

În concluzie, pe fiecare linie și pe fiecare coloană există un singur 1. 1p

c) Trebuie completate 9 locuri cu trei de 1 și șase de 0 1p

Trebuie alese 3 din cele 9 locuri și completate cu 1

Sunt $C_9^3 = 84$ coduri..... 2p

Subiectul II (7 puncte)

Fie matricea $A = \begin{pmatrix} 1 & a & 2 \\ 3 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & b \end{pmatrix}$, unde a și b sunt parametri reali.

a) Pentru $a = 2$, să se determine valorile parametrului real b , pentru care matricea A este inversabilă;

b) Pentru $a = 2$ și $b = 1$, să se determine A^{-1} , unde A^{-1} este inversa matricei A ;

c) Fie ecuația de gradul al doilea $x^2 - x - 5 = 0$ ale cărei soluții sunt x_1 și x_2 . Dacă $a = x_1$ și $b = x_2$, să se calculeze determinantul matricei A .

Barem

a) Pentru $a = 2$, $\det A = -5b + 2 - 2 = -5b$ 1p

Matricea este inversabilă dacă și numai dacă $\det A \neq 0$, de unde $-5b \neq 0 \Rightarrow b \neq 0$.

În concluzie matricea A este inversabilă pentru b număr real nenul1p

b) Pentru $a = 2$ și $b = 1$ matricea devine $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 3 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ $\det A = -5$ 1p

Calculăm matricea adjuncată $A^* = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 0 \\ -2 & -1 & 5 \\ -1 & 2 & -5 \end{pmatrix}$

Atunci $A^{-1} = \frac{1}{\det A} A^* = \frac{-1}{5} \begin{pmatrix} 1 & -2 & 0 \\ -2 & -1 & 5 \\ -1 & 2 & -5 \end{pmatrix}$ 2p

c) Ecuația de gradul al doilea $x^2 - x - 5 = 0$ ale cărei soluții sunt x_1 și x_2 , verifică relațiile lui Viète, de unde vom obține $x_1 + x_2 = 1$ și $x_1 x_2 = -5$ 1p

$\det A = -3x_1 x_2 + x_1 + x_2 - 2$

Prin înlocuire se va obține $\det A = 14$ 1p

Subiectul III (7 puncte)

Fie matricele $M = \begin{pmatrix} -2 & -1 \\ 4 & 2 \end{pmatrix}$, $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $A = M + 2a I_2$, cu a număr real.

a) Să se determine valorile parametrului real a , pentru care $\det(A) = 36$.

b) Pentru $a = \frac{1}{2}$, să se rezolve ecuația matricială $AX = M$.

c) Să se verifice că $A^2 = 4aA - 4a^2 I_2$, pentru a număr real.

Barem

a) $A = \begin{pmatrix} 2a - 2 & -1 \\ 4 & 2a + 2 \end{pmatrix}$, atunci $\det A = (2a - 2)(2a + 2) + 4 = 4a^2 - 4 + 4 = 4a^2$ **1p**
 $4a^2 = 36$ se obține $a_1 = -3, a_2 = 3$ **1p**

b) Pentru $a = \frac{1}{2}$ se obține $\det A = 1 \neq 0$, Aeste inversabilă **1p**

Se obține

$A^{-1} = \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ -4 & -1 \end{pmatrix}$ **1p**

Soluția ecuației matriciale va fi $X = A^{-1}M$, deci $X = \begin{pmatrix} -2 & -1 \\ 4 & 2 \end{pmatrix}$ **1p**

c) $A = \begin{pmatrix} 2a - 2 & -1 \\ 4 & 2a + 2 \end{pmatrix}$, calcul A^2 **1p**

Calcul $4aA - 4a^2 I_2$ și concluzia **1p**

Subiectul IV (7 puncte)

Fie numerele reale a, b, c și determinantul $D = \begin{vmatrix} 1 & a & a^2 \\ 1 & b & b^2 \\ 1 & c & c^2 \end{vmatrix}$

- a) Să se demonstreze că $D = (b-a)(c-a)(c-b)$;
b) Să se arate că dacă $D = 0$, atunci cel puțin două dintre numerele a, b, c sunt egale;
c) Să se arate că dacă a, b și c sunt numere întregi atunci D este un număr întreg par.

Barem

a) Scăzând prima linie din celelalte două obținem:

$$D = \begin{vmatrix} 1 & a & a^2 \\ 0 & b-a & b^2 - a^2 \\ 0 & c-a & c^2 - a^2 \end{vmatrix} \Rightarrow D = (b-a)(c-a) \begin{vmatrix} 1 & a & a^2 \\ 0 & 1 & b+a \\ 0 & 1 & c+a \end{vmatrix} = (b-a)(c-a)(c-b) \dots \dots \dots \mathbf{3p}$$

b) Din punctul anterior avem $D = (b-a)(c-a)(c-b)$. $\dots \dots \dots \mathbf{1p}$

$D = 0$, atunci cel puțin două dintre numerele a, b, c sunt egale. $\dots \dots \dots \mathbf{1p}$

c) Dintre cele 3 numere întregi a, b, c , cel puțin două au aceeași paritate, deci diferența lor este număr par.

Conform punctului a), D este număr par. $\dots \dots \dots \mathbf{2p}$

Notă: Orice altă rezolvare corectă va fi punctată conform baremului.